

## NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 18-

Fylke: Vest Nyder -

Tilleggsspørsmålnr. Midvintersgilde -

Herad: Vidra -

Emne: Julhelg tid før å nå -

Bygdelag: Østre Hittøyua -

Oppskr. av: Laurids Eriksson

Gard: Kområs -

(adresse): Rasvåg -

G.nr. 26. Br.nr. Kring sjø.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. *Någe sjel min mest frå snange  
Dei va kloge sågfortellere -*B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke): *gamle.**"D. 1905-  
Bestefor F. 1807- Bestemor 1815-  
"D. 1887-  
Eg o fødd 1876 - (Far va svenst  
sjömand.*

## SVAR

Dei gamle fortalde at frå Arilsti kom folk frå gar å grunn saman te midvintersgilde, det sto vintersolverv *des' h.* At jistan å å drak notta jönnu, va den sag, men der va fra gammelt den trü å frygt at vera ville forgå der sola ikke makta å snü heimst, ja de va någe å folke trü te seinere tid, derfor kom vanna å sjyll folk hot å håbman (Garfud, (Håvetöle) pleide i gamal te å stå på framdørs vill mitt på notta å skönd ein Arepil (Syngende pil.) mod Åst. Are, va mansnabn) i Kristen ti sto garfud på kvar å dei store gara å skönd mod Vest te jilpa sola fram te nyttår, i före århundre skönd ongdom en de nya are kl' 12. Nyjårsmott. De va mod vintersolverv at troll å vonne vette forsette gar å grunn, Me larte at Tor kom farans på jül å jaga troll bort. Gamle folk fortalde om jönte (Arslode fra jötul.) som va sterker hell rese, at han kom Gjörans jilapta på et jül langt tüne å jaga trollan å drage te avgrüms, Stragst ette kom Adgarreia same veien å reindka garan for troll, Dei va alle <sup>nebrute</sup> underjordiske, som kom ned å aban i höghieian, å ville folke vel, Me fem i fjellhule jül å vette malt på fjellrozz, der gar vette Gjöre på jül mod vonne vette, te vatna om folkje, så å de tenkjelig at midvintersgilde folk jül nabne ette vetternes ferd jönnu garan, fyrst blei gilde nabne jöl, så te Kristen helg blei da te jül, Någen hedeuske sjikke holt Krist lant ette dei va kreua Kristi födel va feira ca 300 år ette hausti, Der o for kalt å föda i födelann

2  
midvinter, Me veit at þaren fekk heidningans sol, helle  
sundag, te a vera hellig sabatt, a þværdæen he dei  
hedenske uobu ete deras gudsdyrkelse av sol, mane Tor,  
Frii, O.S.V. me trui dafar at nabue júl a frá langtlebige  
i tra. men þren þry seg, for þrisne he de lide a bety-  
Me kjenne te at hedensk ómetri hadde makt blant kristne  
frá onder me St. Claus þein i okka ti, Ein av Egypt's plage  
va troll. Okka presta þreka om onderjordiske troll-  
jekk i folk, Þrestemors andaktsþag "Himmels Herredag" år 1793-  
skere av presta, at den vorne som þis herre, kom i seldþip,  
a tog ein gudsforþgæanne man me seg úðjónnom dora a  
for te lúftis, a at dragen ede svavel, a i morkje þares lodne  
skogtroll. Þa gamalgar ligg þis appa þatje, þou a as,  
mest onne i aune i hall serkel vend mod Sör a úðþis  
framfor, sa der bli et breitt tun mellom, Garsdrift  
blei da tungvent, þausje dei i gamal ti bygde þigt a  
þrygt for troll, helle ha þri úðsigt mod þienþig angreb.  
Þa þaren Hamras f'eks', sto þis frá óust i Gjóldelskar,  
te nest i Visþulskar, a úðþisen et stykje framfore,  
þom þri þis stemm ete þa þante, Omþing 1630, hadde þeren  
troopsidera, i dei andre þis þide þandvertke, a þippere,  
me eingang te tume i Gjóldelskar, sto ei gamal selje,  
þigenens i Visþulskar, þen sto i aþrereim a va te skar,  
þarfalkje sae de va tunte, a þegnetrea, a þa: Sja verne,  
a þer sto þlyne me arensþris ~~me~~ bla óne som engla (þeronika)  
a selja va gave frá de þose, me sine gollgule rakla,  
þelunda at varen va var, a selje va den þeste ve i  
þfoien te alleslags þjorel a redskab, for de sprakk itje,  
þuzin úþykke þjode þa þar sa þenje dei hadde selje der,  
þasto dei gamle, om þilapta ströng þogardreia ein me  
selja i óust, a úð me den andra i vest. Me som veit  
naze om okka þeste a aldeþorelda sine seda a þule-  
þjilkka, veit an<sup>ut</sup> der va þnytt naze hedensk þordom te  
te þjilkkan, sa va deras þuleþuleþalg þoll a glea a þor-  
þnoidse, a ein stor þigti som dei sag fram te, a þrati  
om þenje et þe þa, Forþan þilapta, a dei þri þuledar, va de  
þalg, te þjundagþul (Jan 13<sup>de</sup>) da þeite de a feia þul  
úð, a de þonne makt þrengs ete þesig a alle þuleþestan,

(2.)

Om jul va kvar hos seg a vage votta ore, sin a  
 hagtisdagen va kjerkedag dei andre tvo holt dei andagt  
 heima. Formiddagen leste dei teksta i postila som her  
 va mange a (Sja Musset.) De tog timestis a lesa ei tekst.  
 Dei leste den alle mo ei gamalt (tone) hadde narboa nagen  
 aren te trerandre, stelde kana i huise op en mo fram-  
 dora a ba narboen emme ore svilla, a la nage julegøter  
 i hanna na dei jøkk ud, injen matte ga tombrønd  
 ud da va a vera jul ud, te sorg a ublykke for folk,  
 i plass for glee a velsignels, Sjillan bli frambror  
 brøgt på kaune anten Søndag a halg, a na der  
 kom fremmen. Garfolk, a segimellom, jøkk brøgdora,  
 Røtt a, at i eldre ti va middvinters lögte sa  
 stor a betydellig at dei holt da gause ein heil mane,  
 heilt fra Lossinott Des den 13. holt folkje de  
 rolig a festlig i hus. A jorra storreint te jul, va a  
 skura galv mo saun, a vaska vøje med eineraski-  
 lud, all reinjoring, a all julebrøst, matte ein vara  
 ferig mo te Lossinott. Da ludenste sagom den  
 vone Lossi bli lagt te helgen Luciadag -  
 Saga fortel om ei kana som tressa da gamle varsel-  
 mannen hanna ba eme slitta mo a laga a sa: na kjem  
 Lossi. Kana sa: lossa meg her. lossa meg der.  
 Og lossa meg leiven på hella. Sa jøkk dora op mo  
 at brag - iun kom Lossi, treiv kana a for mo  
 henne oppjonnou skorstenspiiba sa sod a ell-  
 morja sto ette, sa forsvant dei bejje i tynuluffa.  
 De va fra gamalt sjikk a matte kodu a bryggja ol  
 te julhogti. Pa kvar gar vader etine steinvis  
 planta komle te bryggeng. emme kann ein sjø  
 komleranke slynga seg mellom steina, a em  
 helst lide ol ein drakk helligdaen, for dei smageren  
 mo armjor, ga lide nok kodu te bro. da for va  
 ole mest i hus for julejestebo som bejonte ette  
 helligdaen, kodu sar på læpte, men for at angan  
 sto som vok me holla seg vakne heile julevat.  
 Sa tog dei senja, eller slagbeuk, em fra bastam-

mers der dei gamle lög, á þott ein ma nere vezz  
 i stáva, sa toz dei ein ei byr halu frá lotræv  
 á breiðe halmen öre kammergjalt, der va ongan  
 miðe þor soz sjal, á holt da for miðe moro á  
 stultu krige, á balta i halu, Da va sjitt á jöima.  
 ei ösja nöda á þi dei te bodnan júlaptu, te eda, á  
 te leik: Mine svin i stöien, az, þitt, Þar, odde,  
 Onne loftshjalke i kammerse þrang úroa i ei  
 suor. Úroa va ei kruna þobasydd a sjerne laga  
 afletta a halustrá, mittu á kruna va ei seks-  
 stanta (Strála) betlehemsjerna, kontom va trikant  
 á sjukanta sjerne, som va hellige tal, Úroa ledde  
 þá soz ná der va bóke, troll, hell vonne folk  
 nær hús - Otte julereinjörre þynta folk þá hógseð-  
 holla á Klotkehús ma ventergrönt, tekamm. (Sis-  
 = not, stydeberlön, á revereuþse, á sette Krista az jöderis  
 (Kristóm) i reunebomhal i loftshjalke, öre spile,  
 á vendukarua, Da va miðe sjitt á slagta et vogse  
 nöud krötür te júl, á gamal sjitt á þi fattige  
 a da kjöde, önsa söusjennu te klaa va julegare,  
 Tuzen matte dra nöu i julehalja, men sjittken va  
 meir ma tanke þá á þá lykka ma krötür á  
 avl i kámanne ár. Krötüran fekk dobbel þer  
 júlaptu. Ein kodstaur blei sett ner þá tinn údan-  
 for framvindu þá kvært hús, á et kodubann fast  
 þá toppen, kalla foglebann. Der sveiz soz mange  
 vonne bóke á troll frá fjell á annazör kont  
 om hús frá solkværv te júl. Ná kámen fálde  
 hüse senn staselige Kráda (Trestür) smörform,  
 á lása den op þá julefad juledagsmáran, matte  
 trollkrýssen ~~þ~~ vera gátt syuliz þá toppa smör-  
 stykku, hell ville ein finna at troll hadde lagt  
 ein farlig klatt blo mitt inne i smörstykkje,  
 Smörstykkje va ein þryd þá julebore. Da viste nabne  
 á ártal þá hedenfarne i ötta, önsa figúra á dyr, þygl  
 á anna þá dei 4. sien, te representera dei 4. ártianu,

Der va ein trallkrúss anna, á oppa smörumver lög, á hellest, ónsá kjörkrúss þá lidör, á flordör, friska dei op Krart ár strast fórr júl, Ma slagt skar dei krúss i lever, á jerte, á i salte sömtratur lær hengte torkes te spejekjöd. Þá der blei ógna, steigte dei soddetage te júl i tass, ma oplögð dei kors, liguande julekage ma kors þá; va i handel fórr femti árs sian <sup>síða</sup> ~~þó~~ fórr mi tí, bönnan pleide á fara te byen fórr júl á kjöba náge julebrennuni, á náge skálþoun ma finmjöl, (Rozmjöl) te jule kaga, á julelepse. Fna umindelige tí he de vore sjúk þá juleapta á eda ferst tosk á kommu, á grönd á siktenmjöl á södmjök, á mitt i Krar göndskál ein smörkloup dá kalla smöróna. Ni hadudomsti, á sian ón, ma stíttandel, á losúker, (Farin) ströð þá, öre. De va eldgamal þone sjúk at naboan sko smaga þá Krarandres julegrönd. De va hart, hélt te mi hadudomsti, á sjá alle garmanus káen springe fram á te hagers áre tüne ma sine gröndskále. Der va dá anna náge þá tale dá ann jönte, á Askorsrei, at tüne matte vera reint, á inje folk hell þa matte komma i tün ette dá mörkna om kvell, fórr da komu jella liv á lemna ná Askarsreia kommu á löub löbsk jönom tüne. Der va sége om folk som blei liggans blöe i derasvei skanslött á hestehovan þá Askarsreia, ónsá at úbár, á rauer þá sjó, blei frá löden tatt levans ar dae- teien i kvelsmörke á drage, fórr drage hadde i eldretti ein brei pless i felketrúa. Der á Dragefjelle her ma Homráslanne, á Dragey Vest þá Flötöy. Dragenahn mangelstass i ofka lann, Drage va ei store á vöme ánn i dyrehamm, ma grúelig svare klöðna þá sine fire bein, örnehave, á tropar renje, den sværa langa kjöst á stráum om nettan, julept dreiv jönte á askorsrei þá Krar gamal heilgar, trall á drage te avgrous, Samme va Hogfjill, á Skjy = dalshei, Askarsreia va tvo par kálsvarste hesta 4276 úðan seketvi, Dei som hadde seet ú, hadde sjúnta

6  
fjætera, men fontje seia ka'slag skabning dei va-  
Arkarsria kam: fall trav lengs tūne i tūsworkje  
inn frå skare øst i tūne, a' ud i skare i vest,  
Da va så vitt at koran vorta, hell snarta jora i tūne,  
nda bestann sine nasebor sto et lag a' queista,  
De hadde triast at der kom en et kramnings ver  
om vatta me snörög ner fra Räsjerkund, så  
snofag sto jennom tūna så de kunne kvæla folk-  
vusa fra Linnäs ner mod Dragöy, mens helles kom  
svöen ner rolig, De heite at de luktet vout i tūne  
juledagsmāran. Om juleapta song store a' små  
alle julesalmen som va, imellom beste dei andagt  
a' böneböga som ligrom arvesöll va en skatt  
te otta, a' odelmann, Bögan a' svart gamle (Museet  
"Fjedrusminner" Räsveg.) Løvninga fra hedensk fordom  
va magtpåligende hos somme heitte 80 āran, da at  
juleapta fekk nisse ein klatt grönd på svaltrav.  
Nisse a' vøjjesme holt vøgt a' vørn i hūs mod  
troll, Krøer gar hadde seum nisse, han kunne koma  
enn i hūs om vatta a' sidde på garvissen (Kraus=  
hista öre omhæng<sup>Himmelsang</sup>heng.) I gamal ti hadde ein gligg  
takka me sjā te vøndū a' sleppa lys enn i stāva,  
men me glass der hadde ein sjellau meir en tvo vindū  
i bondehūse, juleapta sette folk et øksta stort lys  
i Krøart vindū som brant heile svotta, dei stōibte  
sine egne lysa sōrtalg a' te veig mærg a' ponte strā-  
dei smyte lysan me lysesaks, Va da vāgen som i kje  
eigne lysesstaje, va de sjikk a' legga et deicbne i  
vøndūkarm, deri sto lysa gitt fast a' brannfritt.  
Me jūl a' alle lögte, brant dei bare klar tran, bradd  
a' hlātaskeingel si levr, Folk hōe i tie prata snōje  
om at ein kunne fō sjā den ein skōla mitt på jūle-  
natt, den som da hadde mod te da, Da va på de vis  
at ein sette ein vaskebalje full me vann for  
høgdōra, a' på ein stol me sia, ei tend lygt så at  
lyse sjein på vannet, På ellstaen sto alti storgrude  
me løvning a' julegrönd, om vāgen bli hoga på  
meir grönd om natta, De va gamal sjikk -

Samme No 18  
am  
fjöl, fjör & na

(4.)

7

Þá sto ein ta tvára iud a gröndgryda á hallu  
rot opöve hære, á þá spinga trí gänge ront lúse  
á sa lútte vambaljen. Þá velle ansigte a den  
ein sto fá te ege visa seg i vambalja, Þá mätte  
sje på streje kl'12 mit på rott, á oleina, þu en  
andre mätte vera der á sjá på á for störra áma-  
fekk da tje fyste gang, sto ein forsoga da sama  
aunn kámanu fjöl, men da ha ma náge ork  
skrala frá kjerkeklokka á stroi på vambu,  
Þá va: sitti áran mijs pöate om at de ha hent  
tro gonge på hitroy. Seinste gang fekk jenta  
selt ansigte te broer a den lú va forlova  
ma (sjennbarlig) på vambalja, Hú bei jibt á  
mannu doide stragst, á et ár ette bli lú  
jibt ma broren, fjulesyne kant hreme i  
minne brölluþskvellen, da bli u heftig sjög.  
(Sömmesönu a ein landskjoutmann) Þi fjulesssa  
frá garen Kvanvis - Hídra a om et trol som  
á árenis forsette et lú på garen kvær fjölapt,  
sa fjöl tje mätte flytta öve te granen den rott,  
ein lymann (Hírdmann) Kjempa, på reis  
kom ei fjölapt om garen á spört om á bli lúsa,  
á fekk hóra om fjöletrolle á sa: La mog fá  
halsa på trodle, Sa jekk han ein: lúse  
om kvellen á sette seg på ranutrea i skor-  
steinen, á om náttu kom trollan tramlans  
eun jönuu lúslaga kjöken á sette seg ein  
i stáva, sa tog nágen a dei ner frá loft mad  
á drikka á sette på högebor á jore seg tegra  
drakk á skrala, da jekk lymannu ne á  
lútt ma stáredör, da veiste et troll seg á sa:  
Her lúhta mannebein, da ga et troll stöube  
te stortrolle á sae: Ná sjénke og dag Svein  
Trone. Ná sjénke og öu dag sa lymannu  
á stöud ein pil trær jönuu trolle sa da  
stúhta, Þer bli et löve leven da trollan

drag de döne trolle ned a lūs, så skreig dei  
 i mørkje: Her kjem me aldrig meir, a  
 aldrig seiner kom der troll te Kvanvig-  
 men de va gamal sjuk a sodd fra søg sitt  
 foder, tresko, a tofla, rethris, a parvis emne  
 i bislage, da jekk troll forbi i mørkje, men  
 sto de vranget i hordomhei, hoirte ein troll  
 spøja for dore, Ein a juledagan jekk mann  
 a luse (sam de heite) hell så mange som kunne  
 komma fra, te kyrke, gamle a skrohelige sadt  
 heima a passe stull, a stell, og kjödsuppa sam  
 va den vanlige helligdagsmad, men alt va  
 lagt terotta for dagen te mindre bry for dei  
 som måtte vere heima, Bonnam eigde kyrka  
 a prestegaran, a dei kosta julebelys hell hogtis-  
 lysan i kyrka, så de va så høvt høitidelig,  
 a høvt va de at ha bodu te døb juledagen,  
 a best at hoire bodnan skreig nå hann for øiste  
 vann ove, for da viste folk at bodnan va vagne-  
 hellest måtte ein donka dei vagne, Guds tjernst holt  
 på fra 8<sup>de</sup> maram te langt på ettemiddag -  
 ein kan tenkja da ka sultne folk bli a sidda så  
 lenge i kyrka, Folk som kom lang vei fra presthanne  
 a fra østre Hitroy, måtte gå heima fra i ote  
 lenge for dag for a komma tidnok på kyrke-  
 bakje a helsa me hatten på presten nå han  
 jekk forbi, så va de sjuk at almenen fydde  
 ette, men han jekk fyst alene inn i kyrka  
 i si dor, så åpna kyrkerang dei andre doren.  
 De va stor stamm om någon ikke kom fram  
 i betiss - Dei fekk hoira at dei va kjø kyrke-  
 jengd (Ugudeligh hallhedning) Derfor va dei som  
 hadde lengst kyrkerang alti dei fyste på kyrke-  
 bakje, a derfor gitt akta i bygda. Fleire mans-  
 aldera va de sjuk a bryg at nå presten  
 hadde preka den fyste part a preken, så



Breve N<sup>o</sup> 18.  
om  
jul før i na.

(5.)

9

hadde alluinen et frikvarter stoun på ambring  
et korter te eda sitt Kjerkeniste, manfolkam  
hadde me søg ein. liden donk me öl, a Kvenfolk  
sadd me niste i sine rosemalte Kjerkesje som  
alle a ligestore (Sje. Pasvigs folkemise.) Imens dei  
ad niste va de for sløgt a venner a smaga på  
kraravres öl, Te omkring mitten a fire århundre  
va de gjengs sjikk fra Komfermant te olding  
at gå med flosshatt te ligti a Kjerke, De meste  
vara forhogande loie a sjä folk i flosshatt på  
Kjertenei bara öldomk omna arm a känen  
me blomstret nisteesje i venstre næve, a  
selmeboge sveibt i kvitt lommetørkle i  
högge, a soll hodevanshus (pålag som lommetør) i  
hæfte på Kjolebröst, dei meste me vruener själ,  
a Kragehatt, hell silke tørkle på hære, Sjikkem  
me a gå julebofk (Helst julejeid) va mije  
gamal, Te som dei meste gamle sjikka stult  
i atten vittiåram, De va sjikk på kvar gar a  
stränsted at bare ein voksen gutt kledde seg  
üt te julejeid, a jekk bara ein kvell, den  
treendag jul, Maska hell hotta va te a trække  
öve hære te ner på akslen, töie va påsydd  
magg klyft a ænnen på Kyrrerompe, på toppen  
va festa et par bokkehodu, a ein rebel röttör  
hang som ei tonga üda monnen, så kom  
julejeida samann me guttan på plassen i  
tüssmörkje fra hüssdör te hüssdör, a alle voksne  
kom üd på framdörhella lo a prata me julejeida,  
hüfekk da näge julegötter i ein klud (Brugt töi)  
som dei patta i sakjen hü var på ryjjen-  
småbodn blei redd na dei såg den föla jule-  
jeida fra vindue a krönt a jöimte søg omna  
senje, men dei større søg i vendue a va fj  
redd for mor a far, for de va frå gammalt fast  
trü, at ikke båka, troll, hell nägenslags ütyste,

torte trö appá dörhella, om der va úpre i  
 garen, komu injen jörra ein náge vout ná  
 than sto på ein dörhella, hell ná ein heiv,  
 hell lae náge dritt på ei dörhella, va da ein  
 blodig fornermelse, steinhella va da fysta som  
 hobman ma garfolkje Kjila úd á drog te gars  
 á lae ma framdir der mytt lús sto byggast,  
 á den va tenjeholt: era som kelligtull freda,  
 julejida va te mytta an for kvar mor som  
 hadde úrohige bodu, der blei stille: stava stragst  
 ná hún sae: Ná kjem julejida. Da roudtúren  
 va gjort, sette guttan seg á gatta seg greit  
 í hof ma da gatter julejida hadde: pásen,  
 á báde dei á hineholt á den gamle sjikk-  
 for den va enkel, á derfor sjikkelig á folkelig-  
 derfor jöinte dei julejidahatta frá ar te ar  
 hos garhobmann (Håvabole). Frá tredagjúl  
 te kúndagjúl va tia for á jörra jøstebø, da  
 jekk folk te kvarandre údann á vera been,  
 jøstebø va atte gamal rutin frá lúste lús  
 á bejnde hross garfud hell hábbmann som  
 da heite for hross demu som hadde mest jor.  
 Udannom slagt kom an folk frá belag: gramdag  
 (Nemste gara á strænste) saman te jøstebø i  
 helja, dei kom ansa i veitle bröllupá ligfor  
 ná dei va been, Da va hevt for bonetjering  
 á ga ront á be em, da blei dei traktera á folk  
 veda mytt, Forr heite da á be te jille, te omkring  
 1890 á heite jøstebø, Ná bara hross slekt á nemn  
 á lae te selstak, Ná da skomra, á krell falt pá,  
 kom jøstebøfolkje henn<sup>ette</sup> mark á li i rei, da at  
 den eine fye stragst bag den andre, Den jøvaste  
 mann á kona jekk da fyst, sa ette da dei va i  
 sjyllstak, makt á stelling, kom dei emn pá  
 framtúne, sa jekk mann á kona úd pá dörstein  
 (Dörhella) á tog i mod som da heite, á hánhelste  
 pá den fyste te den seinste ettevert dei jekk omu

dörsteinen June va dökka på borlemna på  
Kratka atmo framvegg a tværvegg (Hoggvæde)  
Krostab, lögebor, stola a amna i stæra bar dei  
id på läven nå dei retleia a fara seg te jestede,  
så sadde folke tett i kværandre på planki på kratka  
atmo boran, a ist ette da dei va jove te, a dei fant  
seg stragst teratta, for kvar viste på forhamm frem  
dei sto sidde atmo, da jove folk så forenlige,  
for dei tote da va så høvt a jøvt a era kvæ-  
randre, a da kom mest bara, så a sei fram te sin rett  
i jestede som da hadde vore sjikk fra gamal  
jille middsomer a middvinteren, I heite jikk  
folke parvis ette sjellskab. Kra menste garbring  
holl kjenesjenta, hi passa hi a bodu nå folkje  
va på fare, Hi fekk helst i arlönn någe kinnavore-  
toi, a ler te stovla. I huse der jestede sto, flytta  
helst bodu te nabohus, a om någen va på loftet,  
så måtte dei vore rolige så ikje folkje blii for-  
stærre nå dei prata, Någen bodu me seg te  
jestede, blii dei i bygda lægta me at dei va  
kje folkejæsed, Da heite da om dei: Nå kjem  
korja, Foreldra va svart vönog mod bodu fjær-  
itia, iungdom a bodu måtte stå i tüne a glæba  
nå gramma hell fremmen kom te gar, men gi i  
spil på ein hoi, Da va jilt på men attegar nå  
folk fra grannegera kom i rei te julejestede,  
Dei fra Kalven kom ove Bleigemyr, Dei fra  
Langeland ove Lovfjellruin, Dei fra Veisdal op  
Spjotesjerlia, Da va så høitidelig heli i frost a  
blenkjemanesjin. Da va da sjikk a legga et  
styke naver mellom beussole a solen i stovlan  
a nå folkje kom em på tüne, kuerka da någe  
reint jemidig, ja an svart på kjærtegale, men  
nærra holt stovlan tette a kjærre, Te jestede va  
alle kjærketlodd, mannfolkje i klaffhukse a  
kort trøie, kæn i bystakk me helte spenne

å gallbröstual, Der va mije søntröll: Hiltre  
 i gamal ti. De vise røise me verdotne  
 sønfloramvra i linnmarkjen, De vada som i  
 alle tie at någon hadde misslykka, å miste någon  
 som gøube å ror tog, hell sott, Et gått madmal  
 i gamal ti va å komme eda søg propp mett me  
 kost søn å lammkjød, som Israels bodu i Egypten,  
 Helt salttørka kjød. Nå tom fom, at folk skoga  
 i julejestebo tadei som hadde mista søn-  
 hell hadde mange bodu å lide jor, å sto søg kleint,  
 da vade almen sjikk at dei hengde gryda me  
 vann i stora på ellstaen me lag på jøstann  
 hadde da i hemmelig me søg krør et lamme-  
 lår å potta i gryda, å nå alle va kame, slo dei  
 ell omme gryda, å folke sadd å prata mens kjøde  
 småkoga, idan at vige lod søg merka-  
 tvortinnod, da de va gamal sjikk at den sine  
 ora va den andra var. Kjøde kogte dei i heile  
 lerna, bog, lår, å sie, å hadde injen brug for dug  
 å dakketei, dei tog kjød stykje me klyba i  
 kvar heinanne. Svidde å quaga de ront,  
 drakk å te, å doppa fladbrø i den feide kjød-  
 kraft kalla mølje, Mitt på jøstenotta holt dei  
 madmal me julekapsa, gomme, å ann laustkost,  
 Mang en twist å tredragt blei blann granna  
 prata lempelig om, å ajort, å nelagt, for juldølge  
 va fredens helg, å dei va medelt udvører  
 alleihob, Nå folkje sadd i jøstebø, jøtk bodu  
 å ungdom ringleig i tina, som Sjera havre,  
 Brøn breian, å andre leig, å nå dei jøtk ring-  
 leig i rei, jøtk dei me sam fart at dei lag  
 mest flade på jora, Mije å søda sjikk eg her  
 he nevnt, holt søg på garan i foreldrestie for  
 omkring 100 år sian, Då kyr blei te midvinter  
 blei da ån te vige den natt, å da va folk i lange  
 tie glae om maran at jora besto lenje vade sjikk  
 at bara et stad blei løist te å sjoda em de nye år.

Ernane No 18.  
am  
ful for a na

omkring 1890 skönt ungdom enn da nye år me fleire  
 Præppskad i berg, ladd me minekrutt, Et år  
 vadei ivoren a et skad jøkk a, a ungdomen  
 heran blei forbrænd i ansigt me krutt, a mate  
 te byen te dokter, a sjoda enn nyjare a omma  
 någe gram brugt, Heilt te 80 a 90 aran va da  
 moje om a jorra a ha någen ting i nevran  
 nå ein fjst sag nyjarsnye, hellest meinte folk  
 på at ein blei tomhend a uheldig da komane  
 år, Menne sje he alti gronna på a te bedd planetan,  
 For omkring 200 år sian malte fjotlemninga på kle-  
 kjiste rose maling a me streft at sola va gudsoie,  
 Althas forfedre va naturkjore a gla i deiras  
 Kuarve sma jorbrug, dei va jortrala, men nå  
 a dei pengetrala, i fjorearhundre blei da ette-  
 kvart almindelig me risgrun te julegrönd  
 julapta, a te stro någe lassükker a stötkamel  
 oppa gröndtalerkenan, for omkring 100 år sian  
 var her lide bageng a söde kage. Frä gamalti  
 rodde Hidrofolk strags for jul te byen a kjitte  
 någe te jul, a helst någen pätte, hell ein donk me  
 bromeriv, som va svart billig. Udsalg hadde  
 slupp som seilte på Tannertka te Moss ette  
 lynellen som da breite, Da va ei komerfolli a  
 vom ti, Folkje rodde heimatte i besvarte  
 notta dei halanne vorste mil üdi harkjæpten,  
 fjrr dei tog på a ronna oddann i sterk ströum  
 a kuling, tog dei sag ein stöid a donkjen, a  
 komme te Strandsjoren tog dei alt på a synja,  
 Da stöste a bygätter, va da Amers Bers jule-  
 kage, men den kosta ön ein dale, men der va Judens  
 Krydde i. I byen va der hanningkage Pebernida,  
 treidekage, sjellingbolla, trebak, a Vannkringla,  
 Så kjöbte dei någe fintmjöl te julelepse, Känen  
 forglömte itje någen i huse a hadde någe gitt  
 hell någe pant te kvær, Kä noisom a fa glae  
 va heima for da gramme som dei fekk nå di kom heim

4276  
76

hellestom åre va de å tygge på flad brød, for  
 bonnan hadde lide nå, spinka å spera på sjellinga  
 heile åre så dei kunne kjøba seg någe te jul, va  
 fordøemsta folkje sen store tanke jønnon åre,  
 mens nå å de jul kvardag. men i faren ti da sa  
 bodnan takk te for å mor for ka dei fekk, å dei  
 gamle folloesfolk va så glee nå dei fekk et stort  
 Kardus me brunt kandisuttker, å ei lida flaska  
 me blanna wafta å hafmansdråba, da letta va  
 hosten for brøste me någa dråba av å te å du  
 å du, men der va smil å glee nå ei mor kom  
 heim å åbua låge på bytina, Den glee å kvabt  
 vord å nabua som fye me julepresanga å dyrt legetøi  
 nåfortia, De va sjøfolk som hadde sett dei fyste  
 juletre i Tyskland, Toldroska Ole Ingvarsen Rønning  
 hadde tri opvakte dotre, dei pynta ei lida fra  
 te juletre i stova i 1860, De va de fyste juletre i  
 Thira å vekte sver beundring her i den matell-  
 bebygde udhølen. Sipperfolkje tog strags te, men  
 da blei kjø almeim på geran for sin i 90 åran,  
 juletra blei i fystuninga pønta me små heima-  
 støibte talglys å søntalg. Betlehemsjerna på topp  
 øpla hangt i tra på greinen. Kjæde å kulørt-  
 papirstrimla, små bibelbilleda (juleengel) i ånne,  
 Mije folk stridde imod da dei meinte de va  
 avgudsdyrkelse, for bodu blei så gla i de at  
 de tog meste juleentresse, Omkring 80 årane  
 kom gore og moukejern mer ut på landbygda,  
 og i 90 åran kromkage, Vaffelkage, fatimenna, men  
 mest mennest me 5 å 10 øres julekage me kross på  
 å svister på kvar krossomme, da hadde ein rø-  
 farga julegatter kaga som hesta, mennu, korn, fugla,  
 jerte, krause, å mije sant som va pønt julepønt  
 på for, Fleta papirkorje å kulørt glanspapir å kjæde  
 å same, ø fra omkring 1880, dei va te ha rosiner  
 hell nåda i, òså øpla å ablesina hadde ein  
 på juletre omkring 1890. Fra 1860 te 1900 hønsta

bodnan juletree = for da va jul öve. Dei meir  
beundla hadde juletrær på juletre, da her ø hilde  
te präi Hidra, va der mange som fekk seg ei lida juletre  
i Annabälög, hell ein jöderiskrist (Kристtorn) hell  
einertop a sette i skammelkål a pönte me do gran  
dei kunne få a bodn i alle heim som hadde juletre  
va så lykkelig a krye for da, om da va aldrig så  
premetirt a fattigslig, a dei lae ihob hemman nå  
dei hadde tent lysan på tree, a sang julesalme, a  
dei gamle follosfolk i slaghentjen sang me  
slöife a Kröltone (Trimulanten): At hadde jul  
blött i mad a drikke do passer ei, a do vakje  
rar mad a drikke som dei gamle fekk i eldre  
tie, dei neste solta mest ihæl, for folk flest  
va stodren, evnelöuse, te slå seg fram, a fö  
både folk a dyr. Som bodn hadde glæa seg lenje for  
jul, a da helst te juletre, så va do me venod dei  
hövsta do a dette froft a gäter. A på have, a i andre  
lann, mennes sjöfolk juletree heima, a sette den mest  
forherda te a tenkje på badndomsheim, helst  
dei som va oppfödd på fattig leiegar. (Minst heim, a  
landskjer, a bygüta.) Fleire jüb i sjölu a andre  
lann, he me vore me timrman a laga jultre a  
pinna, a klypst blokke a grönt papir a klistra på.  
a jort do besta for a få heimslig juleapt i trüffen,  
90 åran va der ön a få i byen sukkerbrö, söster-  
kage, Krausekage, a ant, men do va helst sjikk  
at do va veitlemad, a mang ein hove fest ei  
bröllupsjell a dröpa i levetia, sjönt fleire a gästän  
hadde me søg slige, do for heite kagen for sønninga.  
Omkring 1890 va der julekort i handelen, men  
hilde udvalz, der sto: God jul, på dei, a et koduban,  
hell övflodighedsliode, hell et englehäve, do va  
sjikk a sjöfolk a he sjöfolk i halu me på plassens  
vaulige juleball fföre juledag, te omkring 1880  
hadde Hitroy sine visse spēlemenn före den ti  
hadde dei i Rasvåg före ünneuehiz ti julebal på Bryggelsög  
öi Kalla Stjibög, före föit, Kalla Hüsoy. -)

Der va aldri bevertning på juleball, bara dans, a leik, a aldri skåling, skråling a ùpre, som der a skreve om i somme brygda, for Hitoy-folke he alti sett ara i a vara sjikkelige, jebut jekk folkje i tia te alters, men svært plage a mørkredsla, Na a juletran store fine dyre grane, som dei haunge folle a amerikansk, hell Norsk glasskule a glitter, a elektriskdelysning, da a sikrer for brann, men dei små kùlor te voldslys på Klemme va ponere, ùsà a der <sup>ein</sup> egen siego julestemning i den mørke lùskede fora som ein brùgte 1860-90. Ein kan seia at den gamle julestemning sod a sjikka ebba ùd ma dei gamle for omkring 50 år sian, Mystik i svag oljelysning, belyst ma elektrisk blei te natias oplysning, om troll, men anna tru folk på hell a lykke, i plass a sjerpa sit ved, Na a folk flest va òrestudent at dei slutta a gå på Kjertevag, a ingen føle seg fin i Kjerteklar for alle a fintklodde, Hus a reine a alt inne stem på pine, fannelas ma heimeverke i bonestue fjrr. Steige alminnelig julekost, da miste knapt akka besteforældre någe a. Ei a anna hùsmor kunne konsten a steige kjød i veitle, a derfor moje te mennesk (som da heite) alminnelig va da a koga kjød suppe. Julebor nåfortia a hiona ma blùnde a kjorre kage, sydfrugt, a emporter te vara, derfor a mange små jorbrùng, forsònd a uerlagt, den nye tia he sund opær på alt, men juletosk a hommer a på bore her tror juleapt a andre apte som da he vore fra Arils akka stamfars ti, Stort seet a folk i jula fornoid ma seg sjel, ùdan dei mange som he feuje formange ùbrùgelige julepresanga, ein lei sjikk som he komme fra fùnaiten i seinste maussalder, men i juleselskab nå tykj eg folk a sorglòns a lykkelige, da vise dei mange forlòvsa a ættestab i julehele. Julegleda a fort: dei tvo daen, hira juleblommen vara lengre, a gamle minne.



Omne N<sup>o</sup> 18. om  
julefesten  
først nå.

(1.)

17

1860 stifta Fri Tanne Sigveland Stavanger  
Fadd Martensen Rasvåg Misjonsforeninga på Hitraig.  
De fortete at skibsreder N. Jansen Rasvåg fekk folkje  
me seg å dei tog de driftgodsplanke å bor som dei  
i tia hadde foune på sjæen, å bygde sjæl me da, sitt  
bedehus i Rasvåg, fra 1860 te 1862 vade ferdig-  
visnokk de fyste i laune, De blei ån tatt te skolehus  
i 1864. å i 1870. Kom ein utsendning fra Stavanger  
å tala for søndagsskole på et foreldremøde hos Nils  
Våge Øvrevisdal, N. Jansen, bondeson M. Nædre Visdal,  
satte da igang med søndagsskole i bedehuset, De  
ga Knakken te all haine tekst postil lesning å Søndags-  
andagt i heim, å ettervart all måran å Frelsendagt-  
Boduan va meir en viljuge te å ga på søndagsskole  
Nå slepp dei å sidde i timevis å høira på nå fer hell  
hestefar læste teksta te dei sovna å det vora  
Knakken, å mora ga dei ei sausekaga ome oira,  
å mora måtte fyst vammkjemma ozgan, å klee  
dei i fjerteklee, å få dei ut å hús Søndags heim  
på måran, for hū fekk stolla å bronna i floren,  
å stolla me mad inne, så blei de mest middag,  
så verten hū, hell bodu, kunne få høira på teksta,  
å mannen tote de at dei konnitje sidde å lesa for  
sæg sjæl aleina, ja i detta århundre å der vara  
naga få sterk troende som he kilde i bozhølle,  
Folk he ettervart teie teksta andagtsbozan å  
foreldre i sekk å stein i, å søgt dei ner i sjæen,  
for dei tykke vel de å soim å bronna dei (Men  
Misset "Fedremuner" te ei samling) Bodu fore å ette  
søndagsskole uden lærertilsyn, fekk regjira vilt,  
så den he leda te at bodu flest he tappt respekt  
for folk å få, ugudelige som ein seie, å fjørhærverk  
på greinn, jera, stog, å mark, men indremisjon  
byggje op de preste me kleine talegava riv ner-  
ja detta foror, for de å bedehus å søndagsskole som  
i tia he oprette, å testelt folkejulefestann -

4276

17  
18

I fra 1880 te 1883 fekk søndagsskole-bodnan fyrste  
julegave av dei styrende. De va kort kalla bogmarke  
de va ei rissosa på mørk bær, Ein Rasvåg sjipper  
hadde kjøbt ein pakke a dei i England for bestyrelsen -  
a både store a små tote høyt om de premetiv kort,  
men komfermanten fekk David psalme i neste-  
lousformat. I Rasvågshedehus i 1883 sto den fyrste  
julefest. De va da a mange år ofte at losen  
a ein sjipper i Østersjøfart som ma eldre ungdom  
a bodu i 13 a 14 år aller panta a stelde te jule-  
fest på hedeuse, juletra va ei ca. 8 fod høg fora  
som dei fekk fra Aernes Hydra. Ungdom a store  
bodu jekk på et par båda ove te storeilig ofte grønt  
foderis. Slynzplante (Sly) bergflette a einer. Slynzplante  
a foderis vappytta på støvpelearer a katet, einer  
høsk: Kvart ~~høsk~~ <sup>høsk</sup>, så tog dei tri fingertykke-  
tøne te dei tre 8 fod breie storevinduan, a høyt  
te tønen høket te høket, a blanna grønt, a da de  
va ferdig, hengde dei hallkransen, som va ca. 6 tom tyff  
i høket i kvart vindu, et tre ma tri hale te  
starinlys, blei stikken enn i de grøne i hønen  
a bogten, Rasvåg julefesten va herinte, a dei  
hadde nokk ikje, men de va dei bedre sjipperfolk  
som styrde mede, men de va snobbe a lide te  
ara for sagen, at simple hel fleire garbodu a  
ungdom måtte ikje vara ma på den greie udfløyt  
ste grønt, a alle kvellan som dei sadd a hølt leun  
a høyt kranse inne, sto hine på stoleplann a  
frøis, a ønska at dei kunne bli på 90 fod ma dei  
bedre a ja vara ma på moro. Nå a me meir am-  
ritansk a lizegøe. I Kjerkehabn måtte bodu ta  
ma seg kapp a tasjett, men i Rasvåg laute dei  
de. a lizestaga, a kaffitjelen kogte dei i nemuste  
hus på stor kjile laut fra Rasvåg skude i oplag-  
kvart hadu fekk lize parion av seks småkage,  
a dei sadd: stolepultan. for julefest va her for  
stolepliktige, Føltje sadd i siestara, mittin a høyt

Ex. No 18.  
om  
julefeste paa en

na laense lemna som ein abna, a mi je folk sodd der,  
a planke stelling va apsett for dei tri vindua,  
sa der sto falt, for Hitroy he ca, 1000 inbyggere  
Der va tre a fire voksne jente som varta a stelde  
i julefest. a et fad ma Kage jekk ront hos folkje  
at ikje ~~stole~~ bodu sto fa ei kage i hanna kvar -  
Huslarerinde hos dei bedre Frk. Hank. lorte bodu  
a fleta dei fyste kage av ~~hjelpte~~ glaus papir for  
juletre, sa pa juletraa i 1885, va der ei Kong te  
Kvart hadu, deri kvar va ei figen, ein svister, tri  
rosiner, a naga voda, da ar fekk dei an kvar  
sen Aple sin, Kvart ar har dei skibrunder a Kjobman  
Herman Jansen sit husargel oppa festen, Parafinlan  
pa ma Katete va Klein, men dei tri lys i kvar grone  
vindukraus, lyste gatt op, a jore mi je stas a stem-  
ning, alle dei gamle som styrte sondagskolen a  
andre talere hadde kleine talegava, dei tala ette  
torn i Ca 4. time, da blei mest ma a grada a hesta,  
Dei fekk kaffi a kage (ma et laut slagbor) et ma Katete,  
Dei fyste juletraan hadde blank Botlehens sjerna a  
a juleengel i topp, a papirkjode, men ikje lys,  
men naga Kagekrausa a pebberuoda ma kage  
I 1885 blei der hengt pa juletraa alle slags figura  
a dei rosukra Kjorre kage a Hesta, mamma, kone,  
figla, jente, krausa, m.m. ansa et aple hang pa  
traa te kvar, men da sto fritt i krona ma Katete a  
dei store jentun lionta da for boduan na festen  
sto skutta, De ar fekk konfermantan bibel ma  
et alvarsor streve en pa permen, a dei he fenje  
bibel pa akka julefesten i alle ar te na,  
Larera a larerinne he ar hjelpt te ma Sondag  
stole a julefesten op jonnoum tra, Dei pinta  
ikje ma flaga, dei va besjitta for sjipra a sidda  
pa i sjiksbaden, De ville an vara formastelig  
for almeine a ha flagstang, for de ville sjygga for  
flagan pa spudemasten, da ar i dette ar hondre  
at folk ettekvart he fenje seg flagstanga, a  
bruga flagg te pont gyl a andre festa-

Åre 1888 jore dei vel mōje pōnting, dei laga  
 ma tre tōmnejore bonnen om tefft ma vinter-  
 grōnt, ā sette fem lys pōnt kanten pā Krar,  
 ā hengde dei ap mitt i stāva, Da blei da  
 kharlig lyst da alle starin ā dei kutorte smā  
 wakslys pā juletree blei tendt, Da sae ein  
 sjepper te dei troende: Hvorledes synes dere  
 om festsmykking i år - Gamle Abram va sā  
 konfusā, han slo ud ma arman ā sae:  
 Gudslys ā kjōdslyst ā skubba iivils ma armen  
 te ei lida jenta sā hū ramla ner pā golve, omting  
 90 āran fekk bodu ān et stykke smōrbrō ma nøgelost  
 pā, blant kagen, Da sto vore nāge sær sjilt, Der  
 hadde vore i nāga år nāge lide mysost, Landel pā  
 Hitrōy, sā der va knabt nāgen som kunne eda nøgel-  
 ost for kryddens skoll, men sāā sei hadde alle  
 hadu ma sōz reint fritt lommestørke, ā mod stutt  
 ā festen, kunne ein sjā dei mange tog de opp ā lae  
 i da et par tri kage ā posjimen, nøkelosten, ā aplesimen,  
 knytha de ihob, for dei sto dela ma sōsten haina,  
 ā fer ā mor kunne eda nøgelost, Da va tesin jebu  
 sjikk i ore 40 år - Da hente et ein ā annen bere-  
 mansgutt hogta smāfolk om da, Dei bringte mōje  
 ā ha julefesten knellen treedagjul, I sinere år  
 mellom jul ā nyār, julefesten 1889. Kom lærer  
 Steines ner fra Travnig ma Hdreheihoduan  
 ā song 4 stemmingkor, Sang pā Sions Harpe, Da va  
 mest heile Hitrōyfolke samla, i ā om huse, for  
 da va nāge som fā hadde hvir fōrr, Heiehoduan  
 gahte sā et dei sae huse rista, men flinke passa  
 dei takit, om tona va ei hall for hōg. Me hadde i  
 nāga år tatt pultan ud, ā hadde borlemma pā  
 krakka ma krive dūga daktke, ā langbanka te ā  
 sidda pā, sā 1890 sette dei juletree nāge friere  
 ud pā golve, Der va da bara tomme kōrje te pōnt,  
 mōje kjode, hellest da vaulige (Stjerne ā Engel he og  
 pāmuseet) og kōrje) men der hang ein aplesin te Krar.

Emne N<sup>o</sup> 18.  
Julefesten  
før a<sup>o</sup> nå.

21

(3.)  
Ein sjipper hadde lagt ein heil masse  
bomaldotta på juletregreinen, da sto sjø  
id som snø, dei fyste juletrean va anlag t. fod  
høge, a<sup>o</sup> sto framfor staverindū, enten på ein  
skammel, eller stol, så da lyste frå lysan id  
på tune, a<sup>o</sup> eldre søster, heil foreldra, healti  
jelpt boduann ma a<sup>o</sup> pynta juletree, for  
både store a<sup>o</sup> små, he, a<sup>o</sup> a<sup>o</sup> glae i juletre a<sup>o</sup> fa<sup>o</sup>  
da pent pinta, Hængesvennene a<sup>o</sup> Samers sekt,  
hadde jet søg, da emisera hadde bilde  
juletree ma mesteren, a<sup>o</sup> falke ma greinen  
på tree, da hadde dei i någen treim forme  
på a<sup>o</sup> sidda jule<sup>tre</sup> titt mitt på golv, nå ein hadde  
ede a<sup>o</sup> vaska op, a<sup>o</sup> så alle i hūs gå ront da  
a<sup>o</sup> songa någa julesalme, Do va alti sjittk a<sup>o</sup>  
tenna lysan på tree nå da morkna, men nå  
dei jekk ront tree, sto stavelampa nara slukt,  
for da va da lysanne juletre penast, ja da bli  
te at ein jekk ront juletre a<sup>o</sup> song ein stoum om  
kvell fleire kvella jul te Nyttår, helst nå slekt kam  
på besøg, Nattk a<sup>o</sup> da, for da hadde smitta på juletre  
festen, ja så sto konfirmanta a<sup>o</sup> dei på 12 a<sup>o</sup> år  
gå ront juletree a<sup>o</sup> songa 3 salmever, a<sup>o</sup> nå gamle  
Abraam sae ta, sto me ta kvær sen aple sin på tree.  
a<sup>o</sup> gå a<sup>o</sup> sidd okke atte. Der hang ein svær aple sin  
någe høgt. Kanje ein sjipper hadde heng den  
der for at ein høz sjippersan sto fa<sup>o</sup> den. By song  
ikke et mikk, men lura på om eg kunne ta den  
i et boks, da merka sjippersanen, a<sup>o</sup> strags for  
signale, for han mod tree, tog den aple sin, men  
tree kanta ove, a<sup>o</sup> lysan sette elli bunnolla,  
a<sup>o</sup> lyfka der va too pisa vann, a<sup>o</sup> brunn at ma, men  
da bli levna a<sup>o</sup> ulag i heile festen, som bomolla a<sup>o</sup>  
hels sjippersannen fekk skam for, a<sup>o</sup> så blei da tje  
meir gå ront juletre i de hūse, Någen år seinere  
byggde Besvitzfolke nytt forsamlingshūs, da da  
gamla stenne klemd mellom too fjell, a<sup>o</sup> ma hatys  
i lampa kvær dag i are, Entel golv ma hulete unra

4276

å ein stor bakk reini mitt omma stolestava,  
 Folk trude at kalle på heinan, å derfor fekk mange  
 taring, derfor flytta, å da gamla gått nåkk te skolehus,  
 te ein kreds på 80 hus, daotas besteforeldre byggde av  
 vraggods 1860. å nå sikkert da varste å mest  
 sundhedferlige skolehus i Norges land, for da at  
 sjøfolk å Narsamerikanere å stött borte frå heimen.  
 I da nya forsamlingshus blei da å kjøba fine  
 grane på öve 5 m. höge med amerikans julenisse i  
 toppen, å folt av kulörte glaskule glitter å glim-  
 -samme amerikansk englesjøgg å ein mengde  
 små norske flagg. Flagg, Landets symbol på  
 full frihet sto aldrig et velordna demokrat  
 till sosial samfunn testa å bli slerva å  
 terakka, men ha sitt einaste dommenorande  
 rette plass på flaggstang på sjö å kann. De å utru-  
 -ehj kass lærer å Söndagsstolelærer Hans Eriksson  
 sian 1918 kan få læra bodde te så flinke å synga i  
 kor, te dicit å forkala fra heiden, å mijs greit, men vont  
 he da alti vore nå någon ska tala, for da å unge käne  
 sin store kvell å visa sin nye stas, å helst ka fin hadne  
 å, så la dei smångan springa vout å larva for et  
 ein ska sjå ka fine dei å, best hja store å små å svira  
 vout juletrae, å synga jul med sin glede, te dei vil toula.  
 Sian 1903, he her vore ungdomsjulefest må gang vout, å  
 gått program, å lærer H. Eriksson he had et framifrå sangfor  
 i mange år, Orjel he lüise alli kvatt. penne vor, pen dekkning  
 å den julemad ein vil ha, heder, å å der, alti på alle jule-  
 festa, 1921 hejante folk ön med foreldrejulefest, festan å helst  
 å tia mellom jul å Nyår, flüise eige sine egne dugge, dekketii,  
 vakte emretning, å komfyrr, 1925 Elektrisk lys te trae, å  
 hellest, å da rommehjög hus å alti flatt pönta te jul  
 med ventergrönt, flagg å dekorering, Hus å et sjysfunn,  
 reiseütlegg for talera, Finansiering he vore tiggahob  
 på list kvart ar for jul, Vest te dei dyre bibla, men sjøfolk  
 he av å te sendt penga te lüise te jul, Na dommenora fisker-  
 folk, Dei trü å kjøpt Kiam te å entrepera seg for ant  
 en fiskepris, hel hadde me hatt både skolehus å bygdever-

4276



4276